

Troels Bak Stensgaards prædiken trinitatis søndag

Taler

Troels Bak Stensgaard
Sognepræst

Dato

7. juni 2020

Sted

Vestervang Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Matthæusevangeliet kapitel 28, vers 16-20

Salmer

Aleneste Gud i Himmerig
Lad dit rige alle vegne
Var I ikke galilæer

—

Al magt på jorden og i Himlen
Hil dig, Frelser og Forsoner, vers 7
Solen stråler over vang

1 Kære menighed!

Det er næsten tarveligt at nævne i denne tid, hvor vi på grund af corona-krisen ikke må tage på ferie i Syden. Men hvis I kan lide svimlende højder og fantastiske udsigter, så tag op på bjerget Tibidabo i Barcelona, når I får lejlighed dertil.

På bjergtoppen 512 meter over havets overflade ligger Spaniens ældste forlystelsespark, som også hedder Tibidabo. Den har nostalgiske rutsjebaner og pariserhjul, hvor man synes at svæve i den fri luft med den tindrende smukke middelhavsby, Barcelona, dybt nede under sig.

Navnet tibi dabo er latinsk, og betyder »Jeg vil give dig«. Hvilket referer humoristisk til Jesu fristelsen i ørkenen. For som det hedder i begyndelsen af Matthæusevangeliet, lige efter Jesus er døbt: »Igen tog Djævelen ham med sig, denne gang til et meget højt bjerg, og viste ham alle verdens riger og herligheder og sagde til ham: »Alt dette vil jeg give dig, hvis du vil kaste dig ned og tilbede mig.«

Jesus vidste selvfølgelig, at det var løgn, at Djævelen ville eller kunne give ham alt dette. Verdens riger og herligheder tilhører ikke Djævelen, og er ikke noget, som den onde kan disponere over og give til sine tilbedere.

25 Men disciplene kunne bare ikke se dette før efter Jesu død og opstandelse. Og spørgsmålet er om vi kan? For hvem tilhører verden egentlig? Og hvad er det for en magt, som dominer i vort eget liv og i vort samfund og vores historie? Er den ond eller god eller snarere lidt af hvert?

30 Tja, hvis vi kun ser på os selv og på hvad vi kan, så vil vi nok alle vælge den sidste svarmulighed. Og hvis vi ser på verdenshistorien, så synes den ofte i lige så høj grad af blive bestemt af det onde som af det gode.

Men i dagens tekst ser disciplene ikke på sig selv, men på den korsfæstede og opstandne Jesus. De genser ham på et bjerg i deres hjemstavn Galilæa, hvor han selv havde sat dem stævne påskemorgen. Og nu begynder de at gennemskue løgnen og se sandheden. Nu ser de, hvad Jesus så allerede dengang i ørkenen, men endnu ikke kunne åbenbare.

40 Nu hvor den korsfæstede og opstandne Jesus i de allersidste vers i Matthæus evangelium står på sit eget høje bjerg og siger disse fantastiske ord til dem: »Mig er givet al magt i himlen og på jorden.«

Det fremhæves i fortællingen, at disciplene kun er 11 og ikke længere 12 – det perfekte tal. Det siges også, at da disse 11 genså ham, så tilbad de ham, men nogle af dem tvivlede. Sådan understreges det, at dette ikke er en magt, som kræver, at vi kaster os ned og tilbeder den underdanigt og kritikløst, sådan som Djævelen krævede af Jesus.

50 Det er derimod kærligheden og tilgivelsen og forsoningens magt. Det er en magt, som altid kalder på den enkelte for at forandre hans eller hendes liv, og som man kun kan få del i ved at dele den med andre.

”Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciplene, idet i døber dem i Faderen og Sønnens og Helligåndens navn og idet i lærer dem at holde alt det som jeg har befalet jer”, siger Jesus derfor til disciplene.

Når det fortælles, at Jesus og disciplene mødes på et bjerg, så spiller det også på, at Jesus i Matthæusevangeliet ses som den nye Moses.

60 Sådan som Moses døde på et bjerg, mens han så ud over det forjættede land,

sådan møder disciplene i dag for sidste gang Jesus i hans jordiske skikkelse. Men de stilles i modsætning til Moses og israelitterne på ørkenvandringens tid i
65 udsigt, at Han alligevel vil være med dem i det nye rige, som de nu selv skal drage ind i og være med til at udbrede: »Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende.«

Det er bare ikke altid let at se eller tro på, at Han altid er med os - med
70 kærligheden, forsoningens og tilgivelsens magt . . .

I disse dage sønderrives f.eks. USA af de mest voldelige uroligheder og demonstrationer siden mordet på præsten og borgerrettighedsforkæmperen Martin Luther Kings den 4. april 1968. Det skyldes den sorte amerikaner
75 George Floyds voldsomme død i forrige uge på grund af politivold. Men netop Martin Luther King kan med sin ikkevoldelige kamp mod racismen måske vise os vejen ind i det land eller rige, som Kristi disciple skulle leve i og udbrede.

Aftenen før han blev myrdet holdt Martin Luther King en tale, som kaldes »Jeg har været på bjergets top«. I den stærkt bevægende afslutning, som kan høres på YouTube, sagde han, at Gud havde tilladt ham at gå op på bjerget og se ind i det forjættede land. Hvorefter han tilføjede de hårrejsende ord, som blev hans svanesang: »Jeg kommer måske ikke ind i det med jer. Men jeg ønsker, at I i aften skal vide, at vi som et folk vil nå det forjættede land. Og derfor er jeg glad i
85 aften. Jeg bekymrer mig ikke om noget. Jeg frygter intet menneske! My eyes have seen the glory of the coming of the Lord! Mine øjne har set Herrens kommes herlighed!«

Den er den herlighed, som ifølge Det nye testamente åbenbares på korset, hvor
90 Kristus bad for sine fjender og drabsmænd. Og jeg vil gerne her på denne trinitatis søndag slutte med nogle af Martin Luthers Kings tanker om denne herlighed ved hjælp af en artikel, som han i 1963 skrev til Kristeligt Dagblad, og som blev bragt i avisen juleaftensdag, året før han fik Nobels Fredspris.

95 Det er en stor og rig artikel, og jeg ville ønske, at jeg kunne læse den hele for jer, men vi må nøjes med grundtankerne.

Det er ikke let at elske sine fjender, sådan som Jesus bød os, siger Martin Luther King først. Men Jesus var ikke en upraktisk sværmer, og det er absolut
100 nødvendigt at elske selv vores fjender, hvis vores kultur ikke skal dø. Hadets vej

fører nemlig til undergang.

Derfor må vi lære at tilgive dem, der gør os uret og volder os skade, for uden
105 tilgivelse er et nyt fællesskab ikke muligt. Men vi kan kun gøre det, hvis vi holdes
fast på, at den onde gerning aldrig er alt, hvad der er at sige om et menneske, ja
at der er noget godt i den værste af os, og noget ondt selv i den bedste af os. Vi er
jo alle sammen tragisk splittede og ligner de stakler, som lider af skizofreni. Der
forgår en bestandig borgerkrig i vort sind mellem det gode og det onde.

110

Hvis vi indser dette, så begynder vi også at indse, at vor fjendes had er en følge af
frygt, stolthed, fordomme og misforståelser, og at han trods alt stadig har en
smule af gudsbilledet uudslætteligt præget ind i sit sind. Da indser vi, at selv
vores fjende er omfattet af Guds forløsende kærlighed. Og da begynder vi at ville
115 vinde vore fjenders forståelse og venskab i stedet for at ville sejre over dem og
ydmyge dem. Fordi vi indser, at den kærlighed, som der især tales om i Det nye
Testamente, er noget andet end den erotiske kærlighed – og noget andet end
kærligheden til det skønne og gode og sande – og at det er noget andet, end at
kunne lide nogen, fordi man føler og nyder deres venskab eller kærlighed. Det er
120 derimod Guds kærlighed, som evangeliet vil skænke os, så vi ikke elsker
mennesker, fordi vi kan lide dem eller holder af dem, men fordi vi drages til dem
som til en opgave, og fordi Gud elskede os først.

Og da begynder hadets onde cirkel at blive brudt. og det til vor egen fordel,
125 uddyber Martin Luther King. For hadet skader også den, der hader, ja hadet er
som en kræft, som undergraver menneskets personlighed og ødelægger dets evne
til at skelne mellem godt og ondt, så det skønne ser hæsligt ud, og det hæslige
virker tiltrækkende og løgn og sandhed, ret og uret, sammenblandes.

130 Men Martin Luther Kings afgørende argument for, at vi som Kristus skal elske
vores fjender, er ikke, at kærlighed kan forvandle fjende til ven, eller at hadet er
selvdestruktivt. Men hvad Jesus udtrykker i ordene: »For at I skal blive jeres
himmelske faders børn«.

135 Det afgørende argument er virkeliggørelsen af dette forunderlige: fællesskabet
med Gud selv, hvor vi får del i den hellige kærlighed, som er Guds eget væsen.

Ja, Martin Luther King ved selvfølgelig, at mange vil kalde det naivt og utopisk,
og han kender selv hadets fristelse. I trehundrede år har man plaget os sorte

næsten uudholdeligt og trampet på os, forklarer han. Raceadskillelsen har hvilet som en tung og hæslig byrde på os og tvunget os til at leve under umenneskelige kår, skriver han.

145 Men hvis vi falder for fristelsen, så bliver det mål, vi stræber efter, kun en kopi, af det vi afskyr.

Derfor må vi lære at sige til vores bitreste modstander: »Vi vil vise dig, at vi er lige så dygtige til at udholde lidelse, som du er til at påføre andre lidelse. Når du
150 kommer med magt, vil vi møde dig med åndsmagt. Kast os i fængsel, vi bliver dog ved med at elske dig. Spræng vores huse luften og skræm vores børn med trusler, vi vil dog vedblive at elske dig.«

Og så slutter præsten, borgerrettighedsforkæmperen og martyren med at sige:
155 Da Napoleon så tilbage over sit liv, sagde han: »Alexander, Cæsar, Karl den Store og jeg har bygget store riger op. På hvilken grundvold? På magt. Jesus derimod grundlagde et rige, bygget på kærlighed, og Ham er der stadig millioner af mennesker, som er villige at dø for.«

160 Og Martin Luther King konkluderer: Kan nogen tvivle om sandheden i de ord? Fortidens store hærførere og deres magtriger er smuldret bort. Kristi Rige, derimod, bygger på kærlighedens sikre grund og vokser stadig. Det begyndte med nogle få mænd, der var ham hengivne, og som i deres tro på deres Herre mægtede at løfte verdensrigets porte af hængslerne og bringe det glædelige
165 budskab ud over den ganske jord, så at det nu kan høres af alle folk og stammer og tungemål.

Ja, Jesus har evig ret. Historien er fuld af ruiner af dem, der ikke vil lytte til ham. Gid vi, der lever nu, må høre og følge Ham, før det er for sent. Gid vi må forstå
170 den dybe sandhed, at det er umuligt at være vor himmelske Faders børn, dersom vi ikke elsker vore fjender og beder for dem, der forfølger os!

Sådan sluttede Martin Luther Kings artikel i Kristeligt Dagblad juleaftensdag 1963.

175

Og sådan er den magt, som vi også fik del i vores dåb. Da vi fik del i den treeniges Guds væsen, i hans kærlighed.

180 Eller som det – i min klodsede oversættelse – hedder i en gammel latinsk hymne
til den treenige Gud fra oldkirken, som koret på denne trinitatis eller
treenigheds søndag vil synge for os om lidt med en ny melodi af vores organist
Morten Poulsen:

185 O lys, velsignede Treenighed,
og grundlæggende enhed!
Nu hvor den brændende sol går ned,
så udgyd dit lys i vores hjerter.

190 Vi vil lovprise dig om morgenen.
Vi vil bede til dig om aftenen.
Vor ydmyge herlighed vil tilbede dig
til alle tider.

195 Herlighed være til Gud Fader,
og til hans eneste Søn,
med Ånden, Trøsteren,
nu og i al evighed.

200 Amen.

Kilde

Manuskript taget fra www.vestervangkirke.dk med tilladelse fra taler.

205 **Kildetype**

Dokumentation på online medie

Tags

Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Trinitatis

URI

210 <https://www.dansketaler.dk/tale/troels-bak-stensgaards-praediken-trinitatis-sondag>

215